

ERREMONTEA ERABERRITZEA GAZTEEN ESKU

Erremontisten koadroari begiratu ematea aski da erremontea gaztetzen ari dela ikusteko. Izan ere, profesionalen erdiak ez ditu 25 urteak gainditzen. Horien artean daude Josetxo Ezkurra, Endika Urrutia, Endika Barrenetxea, Ander Goikoetxea, Imanol Ansa eta Ibai Martirena, erremontearen habia den Galarreta frontoian solaskide izan ditugunak. Kirol honen berezitasunez, krisiak eragindako filosofia aldaketaz eta jendea erakartzeko zailtasunez mintzatu zaizkigu.

Eñaut Agirrebengoa Apaolaza

@eagirrebeng

ARGAZKIA: DANI BLANCO

Urruti gelditu da 80 eta 90etako goraldia. Urruti frontoi bete eta apustu etengabeen zoramena. Mende berriari gainbehera zantzuakin ekin zion erremontek, baina oraindik erremontisten artean oparotasuna nagusi zela. Pilotari asko soilik erremontetik bizi ziren, eta ez edonola. Alabaina, krisi ekonomikoak harekin guztiarekin amaitu zuen. Apustuak jada negozio ez zirela, erremontek bideragarritasun oro galdu zuen. Urteak aurrera joatearekin batera egoerak okerrera egin, eta 2010ean galzorian izan zen, Euskal Jai-Galarreta enpresa kudeatzaileak atek itxi zituenean. Honen lekukoa Oriamendi 2010-ek hartu zuen, baina geroztik bost urte igaro direnean, erremontek ataka estuan jarraitzen du. Kinka larrian, baina orain dela urte batzuk ez bezala, itxaropentsu. Izan ere, belaunaldi berri bat sartu da erremontean, kirola gaztetzeari landa, aldaketa haizeak ekarri dituen.

Gazte horiek ez dute krisiaren aurreko luxurik ezagutu; erremontea jada egoera oso makurrean zela bilakatu dira profesional. Hori dela-eta, jokatzeko hasi ahala balio jakin batzuk barneratu dituzte: kirolagatik maitasunagatik lan egitea, kantxa barruan zein kanpoan umiltasuna mantentzea... Iraganeko moduekin kritikoa den filosofia bat ikasi

dute, eta horrek, Galarretan mintzakide izan dugun seikotearen arabera, "plus bat" ematen die pilotari bezala. Erremontea, beraz, eraberritzen hasia da, eta gazteek deritzotenez, aldaketa etorkizunean gauzatuko bada, euren eskuetik izango da: "Gauzek berriz ere gora egiten dutenean, gurea izango da orain barneraturiko balioak transmititzearen ardura. Hori egin ezear, orain lorturikoak ez du ezertarako balio".

Transmisioa gerta dadin lehen baldintza da balio horiek nori igorri edukitzea. Eta badirudi uneon harrobiak bizi duen egoera ez dela onena, hainbat gaztek profesioletara jauzi egin dutenez, jende kopuruaren aldetik afizionatu maila-profesionalen azpitik dagoen bakarra-impasse egoeran baita. Erremontista gazteen aburuz, aitzitik, egoera ez da larrizko modukoa: "Egia da orain ba-

» **Gazte hauek ez dute krisiaren aurreko luxurik ezagutu. Jokatzeko hasi ahala balio jakin batzuk barneratu dituzte, iraganeko moduekin kritikoa den filosofia bat**

tik bat Gipuzkoan afizionatuak nahiko zintzilik gelditu direla, baina begirada atzera botata ohartzen zara beti gertatu izan dela antzeko zerbait. Erremontea faseka doa: gazteek debutatzean, afizionatutan hutsunea sortzen da".

Oraindik bada zer aldatu

Orain, beraz, jende berria erakartzea da erronka. Nola? Seikotearentzat itaun horrek erantzun erraza du: gazteak frontoira eramanda. "Behin partida bat zuzenean ikusita, jendea liluratu egiten da. Zer esanik ez frontoiaren barrenak erakutsi, eta zesta jantzen uzten badiotzu". Haatik, jakitun dira erremontek berezko hainbat oztopo dituela. Esaterako, bere ezaugarri bereziak direla-eta, gorputzarentzat ez da ona 16 urte izan baino lehen hastea. Horregatik, erremontean jokatu nahi duten gazteak aurkitzea "lan nekeza" da, adin horrekin gazte gehienak jada beste kirol batean murgildurik izaten baitira. "Gainera, erremontea hasieran kirol oso zaila da, eta horrek ere jendea atzera botatzen du. Baloi bati ematea erraza da, baina xistera kontrolatzea...".

Alta, oztopo guztiak ez ditu berezko: pilotariak erremontek dute ikuspegiak ere kalte egiten dio sustapenari. Izan ere, sei erremontista gazteek azaldu digutenez, erremontean jokatzeko ez da ulertzen profesioletara iristeko ez bada. Horrek bi ondorio dakartza, biak ere ezkorrak: gazteentzat erremontea

Ezker-eskuin, zutik: Endika Barrenetxea eta Ibai Martirena. Eta belauniko eta eserita, ezker-eskuin: Imanol Ansa, Josetxo Ezkurra, Endika Urrutia eta Ander Goikoetxea. "Kirok gutxiak dute erremonteak duen abiadura. Alde horretatik, kirol ikusgarria da, esku-pilota baino askoz ere biziagoa. Txundigarria da ikustea nola zinetika probestuta sekulako bizitasuna eman ahal zaion pilotari", esan digu seikoteak.

erakargarri ez izatea, eta afizionatutan gelditzen diren pilotariei frustrazioa eragitea, horietako askok azkenean uzteraino. "Jokabide hori iraganetik dator. Azkenaldian gauza asko aldatu izanagatik, pentsamolde horrek erroturik dirau pilotari guztiengan. Erremontea eraberritu nahi badugu, hau ere aldatu beharreko zerbait du: erremontera iritsi ahal gazteei zaletasunagatik jokatzeko irakatsi behar diegu, ez profesional bilatzeko nahiagatik".

Kirol "bartzertua"

Erremontearen sustapenez hitz egi-terakoan, erremonte eskolen lana ere ezinbestean aipatu beharrekoa da. Erremontista gehienak eskolak dauden herrietakoak (Doneztebe, Hernani, Azpeitia...) edo ingurukoak izan ohi dira, horien eraginkortasunaren erakusgarri. Gazteek garbi dute: eskola gehiago

irekita erremonteak "zentzu guztietan" egingo luke gora. Haatik, gauzak ez ei dira horren errazak, "enpresak ez baitu dirurik horrelako inbertsioak egiteko". Hori horrela, federazioaren inplikazio eza deitoratu dute: "Kirol ia guztietan eskolak sortzearen ardura federazioarena da, eta ez enpresarena. Federazioak erabat baztertuta dauka erremontea".

Telebistak ere, erakusleho mediatiko nagusia izaki, zeresan handia izan leza-ke erremontearen hedapenean. Aitzitik, kasu honetan ere bazter utzita daudela salatu dute, ETBk soilik esku-pilotari so egiten diolakoan. Uneon ETB4n urtean 14 emanaldi eskaintzea dute hitzarturik, baina garbi dute horrek ez duela askotarako balio: "Jendeak zein kanaletan dauka ETB4? Gainera, ordu txarretan emititzen dira partidak. Esaterako, ETB1en *Gol festa* ematen ari direnean". Irtenbide gisa partidak osti-

raletan ETB1en -esku-huskako partid- den aurretik- emitzea proposatu dute.

Eta "parerik gabekoa"

Oztopoak oztopo, seikoteak garbi dauka besoak gurutzatu eta kexaka aritzeak "ezer gutxirako" balio duela. Jarrera aktiboa aldarrikatu dute: "Gure esku dago lagun eta ingurukoak frontoira gertura daitezen animatzea". Baina zergatik aukeratu behar dute erremontea kirol askoz ere mediatikoagoen aitzinetik? Bada, gazteen iritziz, erremontea "parerik gabekoa", "berezia" delako: "Kirol gutxiak dute erremonteak duen abiadura. Alde horretatik, kirol ikusgarria da, esku-pilota baino askoz ere biziagoa. Txundigarria da ikustea nola zinetika probestuta sekulako bizitasuna eman ahal zaion pilotari. Eta horretaz guztiaz jabetzeko onena frontoira etorri eta erremontea bertatik bertara ikustea da". ■